



Збірник матеріалів
II Міжнародної науково-практичної
конференції

ЄДИНИЙ СВІТ - ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я

3-4 червня 2025 року

Одеса
Україна

**Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства
Національної академії аграрних наук України, Одеса, Україна,
Поморський університет у Слупську, Слупськ, Польща,
Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна,
Медичний колегіум ім. Людвіга Ридигера в Бидгощі
Університету Миколи Коперника в Торуні, Польща,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», м. Кам'янець-
Подільський, Україна,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка, Чернігів, Україна**



ЄДИНИЙ СВІТ – ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я

Збірник матеріалів

II Міжнародної науково-практичної конференції

3-4 червня 2025 року

**Одеса
Україна**

**Institute of Climate-Smart Agriculture
of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Odessa, Ukraine
Pomeranian University in Slupsk, Slupsk,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine
Higher educational institution „Podillia State University,,
Ludwik Rydygier Collegium Medicum in Bydgoszcz,
Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland
T. H. Shevchenko National University “Chernihiv Collegium”, Chernihiv, Ukraine**



ONE WORLD – ONE HEALTH

**Proceedings of the
II International Scientific and Practical Conference**

**June 3-4, 2025
Odesa
Ukraine**

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту кліматично орієнтованого
сільського господарства Національної академії аграрних наук України
(протокол № 13 від 16 червня 2025 року)

Конференція «Єдиний світ – єдине здоров'я» зареєстрована в Державній науковій установі
«Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»
(посвідчення № 347 від 27 березня 2025 року)

Єдиний світ – єдине здоров'я. Збірник матеріалів II Міжнародної науково–практичної конференції, 3-4 червня 2025 року, м. Одеса, Україна. Одеса: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, 2025. 285 с.

Збірник містить матеріали Другої міжнародної науково-практичної конференції «Один світ – одне здоров'я», яка відбулася в Інституті кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України 3-4 червня 2025 року. Конференція зібрала вчених, викладачів, докторантів, аспірантів та студентів для вирішення сучасних проблем охорони здоров'я в глобалізованому світі. Основна увага була зосереджена на проблемах охорони здоров'я, спричинених змінами навколишнього середовища, пандеміями та зростаючою урбанізацією. Учасники представили дослідження, що охоплюють медицину, ветеринарію, біологію, охорону навколишнього середовища та сільське господарство, з метою визначення інноваційних рішень для забезпечення стійких систем охорони здоров'я. Особливий акцент було зроблено на концепції «Єдине здоров'я», який підкреслює взаємозв'язок здоров'я людини, тварин та навколишнього середовища. Збірник містить статті, що представляють найновіші наукові та практичні досягнення в цій галузі, а також рекомендації щодо інтеграції міждисциплінарних стратегій для вирішення глобальних проблем охорони здоров'я.

© Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства
Національної академії аграрних наук України, 2025

UDC 61:63:619:004.8

Recommended for publication by the Scientific Council of the Institute of Climate-Smart Agriculture of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine
(protocol № 13 dated June 16, 2025)

The conference “One World – One Health” is registered at the State scientific institution
"Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information"
(No. 347, dated March 27, 2025)

One World – One Health. Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference, 3-4 June 2025, Odessa, Ukraine. Odesa: Institute of Climate-Smart Agriculture NAAS, 2025. 285 p.

This proceedings contains the proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference "One World – One Health", held at the Institute of Climate-Smart Agriculture of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine on 3-4 June 2025. The conference brought together scientists, educators, doctoral candidates, postgraduates and students to address contemporary health challenges in a globalised world. The focus was on the health challenges posed by environmental changes, pandemics and increasing urbanisation. Participants presented research spanning medicine, veterinary science, biology, environmental protection and agriculture, with the aim of identifying innovative solutions to ensure sustainable health systems. Particular emphasis was placed on the concept of “One Health”, which emphasises the interconnectedness of human, animal and environmental health. The collection includes papers that present the latest scientific and practical advances in the field, as well as recommendations for integrating interdisciplinary strategies to address global health challenges.

© Institute of Climate-Smart Agriculture of the
National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2025

CONTENT / ЗМІСТ

PLENARY REPORTS

ПЛЕНАРНІ ДОПОВІДІ

"ONE WORLD – ONE HEALTH": AN INTERDISCIPLINARY APPROACH TO GLOBAL CHALLENGES

Vozhehova R. 15

ENTOMOPATHOGENIC NEMATODES AND FUNGI IN MEDITERRANEAN ECOSYSTEMS AND EVALUATION OF THEIR POTENTIAL AS BIOLOGICAL CONTROL AGENTS OF INSECT PEST POPULATIONS IN FRUITCULTURE

Tarasco E. 17

PVS/IHR One Health Collaboration

Sharandak V. 18

USING RULE-BASED ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN IRRIGATION WATER QUALITY ANALYSIS

Lykhovyd P., Vozhehova R., Hranovska L. 19

ПОШИРЕННЯ ПОЛІМОРФІДНОЇ ПАТОЛОГІЇ У ОВЕЦЬ СХОДУ УКРАЇНИ

Шарандак П.В., Піскун В.Е. 21

БАКТЕРИЦИДНА АКТИВНІСТЬ ПОРТАТИВНОЇ УФ-СИСТЕМИ ЗНЕЗАРАЖЕННЯ ВОДИ НА ОСНОВІ СВІТЛОДІОДІВ

Леонов Ю., Верголяс М., Глива В., Балко О., Маврикін Є., Балко О., Нечипоренко С., Ісипова В. 24

EFFECTIVENESS OF PYOCINS COMPOSITION AGAINST PSEUDOMONAS AERUGINOSA STRAINS OF DIFFERENT ORIGIN

Balko O.B., Balko O.I., Avdeeva L.V. 26

МАГНІЙ ТА ТЕПЛОВИЙ СТРЕС КОРІВ

Вожегова Р.А., Данчук О.В., Данчук В.В., Журенко О.В., Журенко В.В. 31

КОГНІТИВНИЙ АНАЛІЗ У ВИРОБНИЦТВІ ЕНТОМОФАГІВ ДЛЯ БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ РОСЛИН

Чернова І.С. 32

PROMISING AREAS FOR THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN GLOBAL FOOD SYSTEMS

Kernasiuk Y., Haidenko O. 36

Секція 1. Медицина та екомедицина
Section 1. Medicine and eco-medicine

AMMONIA AS A GASOTRANSMITTER ENHANCES HAEM OXYGENASE-1 ACTIVITY	
Beschasnyi S., Hasiuk O.	42
ROLE OF OXIDATIVE STRESS, ELEMENTAL IMBALANCE AND GENETIC POLYMORPHISMS IN THE PATHOGENESIS OF ANKYLOSING SPONDYLITIS	
Bilski R., Kamiński P., Tkaczenko H., Stuczyński T., Kurhaluk N.	44
FROM TRANSFUSION TO TARGETED THERAPY: THE EVOLVING ROLE OF BLOOD PRODUCTS IN MODERN MEDICINE	
Gradziuk M., Tkaczenko H., Kurhaluk N.	47
ENVIRONMENTAL FACTORS, GENETIC POLYMORPHISMS, AND OXIDATIVE STRESS IN THE PATHOGENESIS AND CLINICAL COURSE OF SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS	
Kamiński P., Guzera Z., Tkaczenko H., Stuczyński T., Kurhaluk N.	54
GENE-ENVIRONMENT INTERACTIONS AND TRACE ELEMENT PROFILES IN POLYARTICULAR ARTHROPATHIES: COMPARATIVE ANALYSIS OF OSTEOARTHRITIS, RHEUMATOID ARTHRITIS, AND GOUT	
Kamiński P., Ignaczak P., Kurhaluk N., Stuczyński T., Tkaczenko H.	60
NEUROBIOLOGICAL AND BIOCHEMICAL ALTERATIONS IN OPIOID ADDICTION: ELEMENTAL IMBALANCE, OXIDATIVE STRESS AND GENETIC POLYMORPHISMS	
Kamiński P., Lorek M., Kurhaluk N., Stuczyński T., Tkaczenko H.	65
ENVIRONMENTAL AND GENETIC RISK FACTORS IN THE PATHOGENESIS OF WET AGE-RELATED MACULAR DEGENERATION	
Kamiński P., Brodzka S., Tkaczenko H., Stuczyński T., Kurhaluk N.	70
FEATURES OF GROWTH AND NITROGEN ASSIMILATION BY THE BIOTECHNOLOGICALLY RELEVANT COPROPHILIC SPECIES SORDARIA FIMICOLA (ROBERGE EX DESM.) CES. & DE NOT. IN CULTURE	
Lytvynenko Yu., Krupodorova T., Tkachenko A.	75
ОЦІНЮВАННЯ КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ ТІЛА СТУДЕНТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ БІОІМПЕДАНСНОГО АНАЛІЗУ	
Апецько А.	80
ПРОФЕСІЙНЕ РОЗТЯГНЕННЯ АХІЛЛОВОГО СУХОЖИЛЛЯ. ПОШИРЕНІСТЬ ТА ОБІЗНАНІСТЬ СЕРЕД МОЛОДІ	
Даценко К.В.	84
РІЗНОМАНІТТЯ МІКРОБНОГО СКЛАДУ БІОПЛІВОК НА НИРКОВИХ КІНЦЯХ УРЕТЕРАЛЬНИХ СТЕНТІВ	
Купрієнко М.М., Янчій Р.І., Джуран Б.В., Балко О.Б., Балко О.І.	85

МОРФОЛОГІЧНА ГЕТЕРОГЕННІСТЬ БДЖОЛИНИХ МАТОК APIS MELLIFERA ЯК ІНДИКАТОР ЕКОЛОГІЧНОЇ ПЛАСТИЧНОСТІ ПОРІД

Ліщук С.Г. 90

ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА ПРОФІЛАКТИКА ФОТОДЕРМАТИТИВ, СПРИЧИНЕНИХ *HERACLEUM SOSNOWSKYI*

Нужненко Є.Ю., Чайка Ю.Г. 92

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СУДОВОЇ ВЕТЕРИНАРІЇ

Савчук Л.Б. 94

Секція 2. Інноваційні технології охорони здоров'я рослин

Section 2. Innovative technologies for plant health

RESISTANCE OF MAIZE HYBRIDS OF DIFFERENT MATURITY GROUPS TO DISEASES UNDER IRRIGATION CONDITIONS

Bugera D.O., Marchenko T.Y. 99

ADAPTIVE CAPACITY OF CORN HYBRIDS UNDER VARIOUS IRRIGATION METHODS AND MOISTURE SUPPLY

Diedukh I., Marchenko T. 102

PROTECTION OF HYBRIDS OF MAIZE GROUPS OF FAO TYPE OF AWARENESS OF OSTRINIA NUBILALIS HÜBNER FOR GREAT CULTIVATIONS

Donets A. O., Marchenko T.Y., Marchenko V.D. 104

PLANT RESPONSES TO ABIOTIC STRESS: ADAPTIVE MECHANISMS AND THE ROLE OF ELEVATED CO₂ IN ENHANCING STRESS TOLERANCE

Firlong-Lauda O., Sobisz Z. 106

ANTIOXIDATIVE RESPONSES OF GLYCOPHYTES AND HALOPHYTES UNDER NATURAL SALINITY STRESS: ION INTERACTIONS AND ENZYMATIC ADAPTATION STRATEGIES

Kamiński P., Koim-Puchowska B., Puchowski P., Kurhaluk N., Stuczyński T., Tkaczenko H. 108

ENVIRONMENTAL AND BIOCHEMICAL RESPONSES OF GLYCOPHYTES AND HALOPHYTES TO SOIL CHEMICAL STRESS IN THE INOWROCŁAW ECOLOGICAL THREAT REGION (POLAND)

Koim-Puchowska B., Kamiński P., Puchowski P., Kurhaluk N., Stuczyński T., Tkaczenko H. 111

FORMATION OF CHICKPEA SEED YIELD DEPENDS ON TECHNOLOGY ELEMENTS

Levchun S., Marchenko T. 115

GRAIN QUALITY INDICATORS OF CORN HYBRIDS OF DIFFERENT FAO GROUPS DEPENDING ON PLANT PROTECTION SCHEMES

Likar Ya. 117

FORMATION OF CHICKPEA SEED QUALITY DEPENDS ON TECHNOLOGY ELEMENTS

Zhyhailo D., Marchenko T 120

ГОЛОНАСІННІ РЕЛІКТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Антоненко В. 123

ЗНАЧЕННЯ ПОЗАКОРЕНЕВИХ ПІДЖИВЛЕНЬ ПРИ ВИРОЩУВАННІ КВАСОЛІ ЗВИЧАЙНОЇ

Білецький О. 128

Секція 3. Охорона здоров'я тварин

Section 3. Animal health protection

IMPACT OF A LANDFILL IN SŁUPSK (NORTHERN POLAND) ON THE DISTRIBUTION OF BREEDING PAIRS OF THE COMMON RAVEN *CORVUS CORAX*

Hetmański T., Świącka A. 134

ANTIMICROBIAL RESISTANCE OF *CAMPYLOBACTER* SPP. FROM POULTRY: FROM PHENOTYPE TO GENOME

Shchur N., Shalimova L., Shevchenko M., Kovalenko G., Nedosekov V. 137

FATTENING AND MEAT QUALITIES OF ASKANIAN FINE-FLEECE SHEEP

Zaruba K.V., Antonik I.I. 140

РАЦІОНАЛЬНЕ ЗАСТОСУВАННЯ АНТИБІОТИКІВ ТА ПРЕПАРАТІВ ЙОДУ ПРИ ЛІКУВАННІ КОРІВ ЗА ПІСЛЯОТЕЛЬНОГО ЕНДОМЕТРИТУ

Боднар О., Керничний С., Захарова Т. 145

ПОВЕДІНКОВІ АКТИ СОБАК ТА ЇХ КОМУНІКАТИВНЕ ЗНАЧЕННЯ

Величко В.С., Кладницька Л.В., Голодняк О.Т., Кривенко О.О. 149

АНАЛІЗ НАЙПОШИРЕНІШИХ АЕРОКОНТАКТНИХ АЛЕРГЕНІВ ПРИ СИНДРОМІ АТОПІЧНОЇ ШКІРИ КОТІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Гайдамак А.М. 152

ІМУНОЛОГІЧНІ ТА НЕЙРОФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТРЕСУ У СОБАК

Горюк Ю., Білоконь Т. 155

ІМУНОТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ РАКУ У СОБАК

Горюк Ю., Волох Є. 157

ПОВЕДІНКОВІ АКТИ В ДРІБНИХ ТВАРИН ЗА ДІЇ СТРЕСОВИХ ЕНДОГЕННИХ ФАКТОРІВ

Кладницька Л.В., Іванова А.С., Агєєнко Д.С., Величко В.С. 159

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БАКТЕРІОФАГІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Кременчук І., Горюк Ю. 162

ВПЛИВ ВИКОРИСТАННЯ ЯГНЯТАМ ПРОБІОТИКУ ПРИ ОРГАНІЧНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Кудрик Н., Цвігун А., Яковчук В., Тимофійшин І. 165

ІНДИКАТОРИ КРОВІ У ТЕЛЯТ З БРОНХОПНЕВМОНІЄЮ ЗА УМОВ ПОСИЛЕННЯ ВІЛЬНОРАДИКАЛЬНОГО ОКИСНЕННЯ

Ліщук С.Г., Ковальова О.М., Добровольський В.А. 170

САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЧИННИ ВИНИКНЕННЯ МАСТИТІВ У КОРІВ

Придеткевич Ю.О. 172

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕЧІНКОВИХ КЛІТИН ПРИ ГОСТРОМУ ГЕПАТИТІ У ТВАРИН

Слюсар Н. 173

ФІЗІОЛОГІЯ ОДНОКАМЕРНОГО ШЛУНКУ У ТВАРИН

Слюсар Н. 175

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПОРОСЯТ ПРИ ВІДЛУЧЕННІ

Смоляк В.В. 178

Секція 4. Зміна клімату та екосистеми

Section 4. Climate change and ecosystems

EFFICIENCY OF HIGH-PROTEIN SUPPLEMENT USE IN DAIRY CATTLE FEEDING UNDER CLIMATE CHANGE CONDITIONS

Prusova G.L., Tkachova I.V., Petrash V.S., Tkachov A.V., Petrash V.V. 183

ADAPTATION OF LIVESTOCK PRODUCTION TECHNOLOGIES UNDER ENVIRONMENTAL THREATS

Tkachova I.V., Tkachov A.V., Lamieiko O.V. 186

MONITORING OF BACTERIAL ECOSYSTEM ON POLYETHYLENE TEREPHTHALATE

Tkachuk N.V., Zelena L.B., Novikov Ya.Ye. 191

ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА ПОШКОДЖЕННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ ОСНОВНИМИ ХВОРОБАМИ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ КОЛИВАНЬ В ПІВДЕННОМУ СТЕПУ ОДЕЩИНИ

Власенко С.В. 193

ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ТРАНСФЕР СЕЛЕКЦІЙНИХ ІННОВАЦІЙ СІЛЬГОСПКУЛЬТУР В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Єгоров Д.К., Єгорова Н.Ю., Реліна Л.І., Бордун М.Д. 198

ВПЛИВ ФІТОПЛАЗМОВОЇ ІНФЕКЦІЇ НА ВМІСТ АМІНОКИСЛОТ У РОСЛИНАХ *MEDICAGO SATIVA* У СТАНДАРТНОМУ І ЗАСОЛЕНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ВИРОЩУВАННЯ

Коробкова К.С. 202

ВПЛИВ ОЗОНУ, ЯК СТРЕС-ФАКТОРУ НА ПОЧАТКОВИХ ЕТАПАХ ОРГАНОГЕНЕЗУ РОСЛИН ПОМІДОРА

Косенко Н.П., Книш В.І., Кокойко В.В., Шабля О.С. 205

ЗМІНА КЛІМАТУ ТА ЕКОСИСТЕМИ

Космина Л.І. 208

ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ УМОВ НА ЯКІСТЬ МОЛОКА КОРІВ

Петраш В.В. 213

ВПЛИВ ЖИВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ КОРІАНДРУ СОРТІВ ОКСАНІТ ТА НЕКТАР В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Петренко С.О., Поздняков В.Ю. 216

АДАПТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ТА ВІЙСЬКОВИХ ВИКЛИКІВ

Полагенько О.С. 221

ЗМІНА КЛІМАТУ ТА СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Понько Л.П., Димчук А.В. 223

Секція 5. Сучасні підходи гарантування безпеки та якості продуктів харчування

Section 5. Modern approaches to ensuring and assuring food safety and quality

COMPARATIVE ACTIVITY OF *GANODERMA APPLANATUM* AND *GANODERMA LUCIDUM* AS PRODUCERS OF ANTIVIRAL POLYSACCHARIDES

Kovalenko O., Kyrychenko A., Shchukin Y., Bondarenko T. 227

ГРЕЧКА ТАТАРСЬКА У СВІТОВІЙ ПРОДОВОЛЬЧІЙ СИСТЕМІ: ЕКОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ТА ЗДОРОВ'Я В КОНЦЕПЦІЇ ONE HEALTH

Аверчев О.В., Нікітенко М.П. 231

ВПЛИВ СПОСОБУ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА ЗРОШЕННЯ ПРИ ВИРОЩУВАННІ БОБОВИХ КОРМОВИХ ТРАВ НА ЗМІНИ В АГРОХІМІЧНОМУ СКЛАДІ ҐРУНТУ

Влащук А.М., Дробіт О.С., Валентюк Н.О., Іванов Г.М., Куліджанов Е.В. 235

ВПЛИВ ФОНІВ ЖИВЛЕННЯ НА ПОКАЗНИКИ ВРОЖАЙНОСТІ ТА ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ТУРАНСЬКОЇ

Вінюков О.О., Бутенко О.М., Вискуб Р.С. 239

МІКРОБІОМ ТВЕРДОГО КРАФТОВОГО КОЗИНОГО СИРУ АЛЬПІЙСЬКИЙ ЗА ДОЗРІВАННЯ З УЧАСТЮ КЛІЩІВ *ACARUS SIRO*

Давидович В., Шевченко Л. 244

СУЧАСНІ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНІ ОРГАНІЧНІ УПАКОВКИ ДЛЯ ПРОДУКТІВ ТВАРИННИЦТВА

Коваль Т.В. 245

ШЛЯХИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ РОСЛИННОЇ ПРОДУКЦІЇ

Коломієць С.С., Ромашенко М.І., Сардак А.С. 248

АНТИБІОТИКОТЕРАПІЯ І ПАТОГІСТОЛОГІЯ НИРОК ПТИЦІ: ЗМІНИ І ПРИЧИНИ

Ліщук С.Г., Ковальова О.М., Добровольський В.А. 251

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ БАВОВНИКУ В НАРОДНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Мальцева О.П., Боровик В.О. 253

НЕПРЯМЕ ВИЗНАЧЕННЯ МІНІМАЛЬНОГО ТЕРМІНУ ПРИДАТНОСТІ ОЛІЙ: ПЕРЕВАГИ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ПІДХОДУ

Матвєєва Т.В., Папченко В.Ю. 256

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СВІЖИХ ЯГІД ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ РНК НОРОВІРУСУ ТА ВІРУСУ ГЕПАТИТУ А ЗА 2022-2024 РОКИ МЕТОДОМ ПЛР-РЧ

Олексієнко І.С., Піщанський О.В., Андріяшук В.О., Курята Н.В. 258

ФОРМУВАННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ОЗНАК КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД ГУСТОТИ РОСЛИН

Паламарчук В.Д., Борисов В.В. 262

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СИЛОСНОЇ КУКУРУДЗИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БЮГАЗУ ТА ОТРИМАННЯ ДИГЕСТАТУ

Паламарчук В.Д., Скакун М.В. 266

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ МОЛОКА І ЙОГО ТЕХНОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ

Придеткевич Ю.О. 272

ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ РИБИ У ПРИРОДНОМУ СТАВІ

Пустова Н.В., Пустова З.В. 273

МІКРОПЛАСТИК У ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ: ВИКЛИКИ ДЛЯ БЕЗПЕКИ СПОЖИВАЧІВ

Самар А. 277

Секція 6. Цифрова трансформація у рослинництві та тваринництві: впровадження нових технологій з використанням штучного інтелекту

Section 6. Digital transformation in crop and livestock production: introduction of new technologies using artificial intelligence

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДАНИХ В СИСТЕМІ ШІ І В ТЕХНОЛОГІЧНИХ СХЕМАХ СЕЛЕКЦІЇ ГОРОХУ ПОСІВНОГО

Чернуський В.В. 281

Література

1. Папп В. В., Керек С. С. Дослідження породних ознак карпатських бджіл за допомогою програмного забезпечення "Beemorph". *Бджільництво України*, 2015, № 1, с. 103–109.
2. Barbosa A. L., Pereira F. M., Neto J. M. V., Rego J. G. S., Lopes M. T. R., Camargo R. C. *Beekeeping (beekeeping)*. 1st ed. Brasília: Embrapa Technological Information, 2007. 113 p. DOI: <https://doi.org/10.1080/21683565.2014.991056>
3. Савчук Л. Б., Ліщук С. Г. Морфологічні та господарсько-біологічні дослідження робочих особин медоносних бджіл Подільського регіону. *Бджільництво України*, 2023, № 11. DOI: <https://doi.org/10.46913/beekeepingjournal.2023.11.13>
4. Броварський В. Д., Бриндза Я., Отченашко В. В. Методика дослідної справи у бджільництві. Київ: Видавничий дім «Винниченко», 2017. 166 с.
5. Michener C. D. *The bees of the world*. 2nd ed. Baltimore and London: Johns Hopkins University Press, 2007. 953 p.
6. Ashton K. Comparing phylogenetic signal in intraspecific and interspecific body size datasets. *Journal of Evolutionary Biology*, 2004, vol. 17, no. 5, pp. 1157–1161. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1420-9101.2004.00764.x>

ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА ПРОФІЛАКТИКА ФОТОДЕРМАТИТИВ, СПРИЧИНЕНИХ *HERACLEUM SOSNOWSKYI*

Нужненко Є.Ю.,
Чайка Ю.Г.

Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця,
Київ, Україна

Метою роботи було визначити основні фактори ризиків опіків, спричинених борщівником, а також окреслити ефективні профілактичні заходи, спрямовані на запобігання новим випадкам ураження.

Актуальність дослідження. Борщівник Сосновського (*Heracleum sosnowskyi* Manden.) становить значну екологічну та медичну загрозу в Україні. Фототоксичні властивості рослини, зумовлені вмістом фуранокумаринів, призводять до серйозних хімічних опіків шкіри при контакті з соком рослини та подальшому УФ-опроміненні. Реакція розвивається протягом 24 годин з піком чутливості (протягом 2 годин), спричиняючи еритему, набряк, запалення та гіперпигментацію, що може зберігатися місяцями. Канцерогенний і тератогенний потенціал фуранокумаринів зумовлює нагальну потребу вивчення факторів ризику та розробки профілактичних заходів проти уражень населення.

Матеріали та методи. Матеріалами для проведення дослідження слугували наукові публікації вітчизняних та зарубіжних авторів, а також

фотоматеріали з клінічними випадками та умовами виникнення уражень. При цьому нами було використано описові та аналітичні методи.

Результати. Основними факторами ризику фотохімічних опіків від *Heracleum sosnowskyi* є його агресивна інвазійність, швидке зростання та складність ідентифікації неспеціалістами. За даними дослідження, проведеного в Польщі серед працівників лісового господарства, 20% респондентів повідомили про щонайменше один випадок контакту з рослиною, причому приблизно 40–45% контактів супроводжувались розвитком фотохімічних уражень шкіри різного ступеня тяжкості. Аналіз літератури показав суттєве зростання частоти звернень з приводу фототоксичних уражень у літній період 2024 року, що корелює зі збільшенням популярності відеоконтенту в соціальних мережах, зокрема на платформі TikTok. Клінічна картина включає еритему, свербіж, формування пухирів, а в 12–15% випадків – некроз тканин і набряк Квінке.

Висновки. Головну групу ризику становлять працівники відкритих територій, діти, що використовують стебла як іграшки, та особи, необізнані з небезпекою рослини. Профілактика передбачає уникнення контакту, захисний одяг та негайне промивання шкіри водою впродовж 15 хвилин після контакту.

Література

1. Барна, І. В., & Голик, Я. В. (2018). Борщівник Сосновського (*Heracleum sosnowskyi* Manden.): біологічні особливості та заходи боротьби. *Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія: Агрономія*, 22(1), 177-181 с.
2. Литвин, В. М., & Коновалова, О. В. (2016). Фітотоксичність борщівника Сосновського (*Heracleum sosnowskyi* Manden.) та заходи з її зменшення. *Агроекологічний журнал*, (1), 103-107 с.
4. Rothman, K. J., Greenland, S., & Lash, T. L. (2008). *Modern epidemiology*. Lippincott Williams & Wilkins.